

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ У ХАРКОВІ: ТОПОНІМІЧНИЙ АСПЕКТ

Тахтаулова М.Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

У рамках виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» Харківською міською радою та міським головою було здійснено перейменування 221 урбаноніма. Беззастережне лідерство отримали антропоніми. Серед новопереіменованих топонімів імена діячів науки й культури значно переважають. Їх кількість склала 80 урбанонімів, або 38%. Одним з важливих надбань декомунізації – це повернення історичних назв харківських вулиць. Таких вулиць 47 або 22%. До топонімічної мапи міста повернули Дівочу, Різдвяну, Молочну, Куликівську, Конторську тощо.

Героїка сучасної України, за невеликим виключенням, залишилися поза увагою органів місцевого самоврядування. Харків як був, там і залишається чи не єдиним містом у якому відсутній топонім Незалежності. У масиві перейменувань нами виявлено лише три таких маркери. Серед них ім'я генерал-майора, прикордонника Ігоря Момота, Героя України, молодшого сержанта Василя Мельникова, та майдан Героїв Небесної Сотні.

Топонімічна мапа міста поповнилась нейтральними назвами (9%). Серед них, Букова, Грушева. Звернулися й до мікропоніміки, що стала джерелом до новопереіменованих Новобаварського проспекту, Чуйківської, Шатилівської Холодногірської, Євгенівської вулиць, Ново-Толкачівського провулку тощо. Таких назв 8%. Оновлена топонімічна мапи Харкова ввїбрала кілька географічних маркерів, переважно це назви міст-партнерів Харкова – Каунас, Кутаїсі, Варна, а також ойконіми України – Тернопільський в'їзд та Гурзуфська вулиця. Невелика, лише 6 урбанонімів, виявилась ергонімічна група. Топоніми отримали свої нові назви від організацій, що тут розташовані. Серед них вулиця Мистецтв (Харківська державна академія дизайну та мистецтв), Ярослава Мудрого (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), Індустріальні проспект та в'їзд (комплекс промислових об'єктів) та інші.

Групами джерел номінації декомунізованих топонімів Харкова

